

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ

TÜBA-AR

Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi
Turkish Academy of Sciences Journal of Archaeology

Sayı: 22
Volume: 22
2018

TÜBA Arkeoloji (TÜBA-AR) Dergisi
TÜBA-AR uluslararası hakemli bir dergi olup TÜBİTAK ULAKBİM (SBVT) ve Avrupa İnsani Bilimler Referans İndeksi (ERIH PLUS) veritabanlarında taranmaktadır.

TÜBA Journal of Archaeology (TÜBA-AR)

TÜBA-AR is an international refereed journal and indexed in the TUBİTAK ULAKBİM (SBVT) and The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS) databases.

Sahibi / Owner:

Türkiye Bilimler Akademisi adına
Prof. Dr. Ahmet Cevat ACAR
(Başkan / President)

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Managing Editor**

Prof. Dr. Ahmet Nuri YURDUSEV

**Basın ve Halkla İlişkiler
Press & Public Relations**

Asiye KOMUT

Grafik Tasarım / Graphic Design
Fatih Akın ÖZDEMİR

**TÜBA-AR İletişim Asistanı
Communication Assistant**

Cansu TOPRAK

Baskı: Ses Reklam Paz.Tur.San.Tic.Ltd.Şti.

Tel: 0.312 215 62 00

Sayı: 22/2018 (750 adet)

Basıldığı Tarih: 2018

ISSN: 1301-8566

**TÜBA-AR Yazışma Adresi
Correspondence Address**

TÜBA İstanbul Ofisi
İTÜ Maçka Yerleşkesi
Yabancı Diller Yüksek Okulu 34367,
Maçka-İSTANBUL
Tel: 0212 219 16 60
Faks: 0212 225 20 66
E-posta: cansu.toprak@tuba.gov.tr

**Türkiye Bilimler Akademisi
Turkish Academy of Sciences**

Piyade Sokak, No: 27, 06690
Çankaya- ANKARA
Tel: 0312 442 29 03
Faks: 0312 442 72 36
www.tuba.gov.tr
E-posta: tuba-ar@tuba.gov.tr

© Türkiye Bilimler Akademisi, 2018
© Turkish Academy of Sciences, 2018
(All rights reserved.)

Bu derginin tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz, CD ya da manyetik bant haline getirilemez.

(Kaynağı belirtilmemiş görseller, makalelerin yazarlarına aittir.)

TÜBA-AR YEREL VE SÜRELİ BİR YAYINDIR

Kapak Fotoğrafi
Maraş 17 Steli Ön ve Arka Yüzleri,
MÖ 10. Yüzyıl
Kahramanmaraş Arkeoloji Müzesi
Hasan PEKER

**TÜBA-AR
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ ARKEOLOJİ DERGİSİ**

TÜBA-AR, Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından yıllık olarak yayınlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Derginin yayın politikası, kapsamı ve içeriği ile ilgili kararlar, Türkiye Bilimler Akademisi Konseyi tarafından belirlenen Yayın Kurulu tarafından alınır.

DERGİNİN KAPSAMI VE YAYIN İLKELERİ

TÜBA-AR dergisi ilke olarak, dönem ve coğrafi bölge sınırlaması olmadan arkeoloji ve arkeoloji ile bağlantılı tüm alanlarda yapılan yeni araştırma, yorum, değerlendirme ve yöntemleri kapsamaktadır. Dergi arkeoloji alanında yeni yapılan çalışmalara yer vermenin yanı sıra, bir bilim akademisi yayın organı olarak, arkeoloji ile bağlantılı olmak koşuluyla, sosyal bilimlerin tüm uzmanlık alanlarına açıktır; bu alanlarda gelişen yeni yorum, yaklaşım, analizlere yer veren bir forum oluşturma işlevini de yüklenmiştir.

Dergi, arkeoloji ile ilgili yeni açılımları kapsamlı olarak ele almak için belirli bir konuya odaklanmış yazıları “dosya” şeklinde kapsamına alabilir; bu amaçla çağrılı yazarların katkısının istenmesi ya da bu bağlamda gelen istekler Yayın Kurulu tarafından değerlendirir. Kazı ve yüzey araştırmaları da dahil olmak üzere, yeni yorum ve açılım getirmeyen, yalnızca malzeme tanıtımı içeren, ön rapor niteliğindeki yazılar dergi kapsamının dışındadır. Kültür tarihi açısından önemli bir yenilik getiren önemli buluntular “haber” olarak dergiye kabul edilebilir. Yazarlar dergiye makale gönderdiklerinde, söz konusu yazının daha önce, çeviri olarak bile başka bir yerde yayımlanmadığını ya da yayımlanmak üzere bir başka dergiye gönderilmemiş olduğunu kabul etmiş sayılırlar.

**TÜBA-AR
TURKISH ACADEMY OF SCIENCES JOURNAL OF ARCHAEOLOGY**

TÜBA-AR is an internationally referenced journal, published annually by the Turkish Academy of Sciences (TÜBA). Decisions related to the publication policy, the coverage, and the contents of the journal are admitted by the Editorial Board, formed by the Council of the Turkish Academy of Sciences.

COVERAGE AND PUBLICATION PRINCIPLES OF THE JOURNAL

Principally, the TÜBA-AR journal covers all recent studies, comments, evaluations, and methods in archaeology, and in adjacent areas related to archaeology, without limitation to any periods or geographic regions. In addition to studies carried out in the field of archaeology, as a publication organ of an academy of science, the journal is open to all professional fields of the social sciences, provided that they are related to archaeology; it has also undertaken the function to create a forum covering recent interpretations, approaches, and analyses developing in these fields.

The journal may feature writings focused on a specific subject as a “file” in order to comprehensively cover new initiatives related to archaeology; and to this end, the Editorial Board decides whether contributions of invited writers are required, or evaluates any requests received in that context. Articles that do not introduce new interpretations and initiatives, but are rather in the form of a preliminary report containing only introductions to materials, including archaeological excavations and surface researches, are out of the scope of the journal. Important findings introducing significant innovations in terms of the cultural history can be accepted as pieces of “news”. When writers send articles to the journal, they are deemed to have agreed and undertaken that the article in question has not been published in any other journal, including its translations into any languages, and that it has not been submitted to any other journal for publication, including its translations.

TÜBA-AR

Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi Turkish Academy of Sciences Journal of Archaeology

Kurucu (Founder)

Prof. Dr. Ufuk ESİN

Onursal Yayın Kurulu (Honorary Members of The Editorial Board)

Prof. Dr. Refik DURU - Prof. Dr. Veli SEVİN

Prof. Dr. Harald HAUPTMANN - Prof. Dr. Önder BİLGİ

Yayın Kurulu Başkanı (Editor in Chief)

Prof. Dr. Şevket DÖNMEZ

Editörler (Editors)

Prof. Dr. Musa KADIOĞLU

Doç. Dr. Harun ÜRER

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Haydar YALÇIN

Prof. Dr. Gocha R. TSETSKHLADZE

Yayın Kurulu (Editorial Board)

Prof. Dr. Gülsün UMURTAK

Prof. Dr. Aynur ÖZFIRAT

Prof. Dr. Engin AKDENİZ

Prof. Dr. Yılmaz Selim ERDAL

Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI

Prof. Dr. Şule PFEIFFER-TAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Fethi Ahmet YÜKSEL

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Aslıhan YURTSEVER BEYAZIT

Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

Tarihöncesi Arkeolojisi (Prehistory)

Prof. Dr. Harun TAŞKIRAN

Prof. Dr. Metin KARTAL

Doç. Dr. Bahattin ÇELİK

Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi (Protohistory and Near Eastern Archaeology)

Prof. Dr. Aliye ÖZTAN

Prof. Dr. Gülsün UMURTAK

Prof. Dr. Fikri KULAKOĞLU

Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM

Prof. Dr. Aynur ÖZFIRAT

Prof. Dr. S. Yücel ŞENYURT

Prof. Dr. Engin AKDENİZ

Prof. Dr. İbrahim Tunç SİPAHİ

Prof. Dr. Vasıf ŞAHOĞLU

Prof. Dr. Özlem ÇEVİK

Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Aslıhan YURTSEVER BEYAZIT

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Çiğdem MANER

Klasik Arkeoloji (Classical Archaeology)

Prof. Dr. Serra DURUGÖNÜL

Prof. Dr. Musa KADIOĞLU

Prof. Dr. Turgut HACI ZEYREK

Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY

Prof. Dr. Gül IŞIN

Prof. Dr. Zeynep ÇİZMELİ-ÖĞÜN

Prof. Dr. Gürcan POLAT

Prof. Dr. Ralf von den HOFF

Prof. Dr. Zeynep KOÇEL ERDEM

Prof. Dr. Sümer ATASOY

Doç. Dr. Veli KÖSE

Doç. Dr. Daniş BAYKAN

Karadeniz Arkeolojisi (Black Sea Archaeology)

Prof. Dr. Gocha R. TSETSKHLADZE

Prof. Dr. Şevket DÖNMEZ

İran – Orta Asya Arkeolojisi (Iran – Central Asia Archaeology)

Prof. Dr. Aiman DOSSYMBAYEVA

Doç. Dr. İbrahim ÇEŞMELİ

Doç. Dr. Anıl YILMAZ

Doç. Dr. Farshid IRAVANI GHADİM

Türk - İslam Arkeolojisi (Turkish - Islamic Archaeology)

Prof. Dr. Bozkurt ERSOY

Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ

Prof. Dr. Kenan BİLİCİ

Dr. Olcay AYDEMİR

Doç. Dr. Harun ÜRER

Dr. Öğr. Üyesi Dr. Rüstem BOZER

Ortaçağ Arkeolojisi (Medieval Archaeology)

Prof. Dr. Zeynep MERCANGÖZ Doç. Dr. Lale DOĞER
Prof. Dr. Ayşe AYDIN Doç. Dr. V. Macit TEKİNALP
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR Doç. Dr. Emel Emine DÖNMEZ
Doç. Dr. Ferudun ÖZGÜMÜŞ Dr. Öğr. Üyesi Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU

Sualtı Arkeolojisi (Underwater Archaeology)

Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖNİZ

Eskiçağ Tarihi (Ancient History)

Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR Dr. Öğr. Üyesi Dr. Bülent ÖZTÜRK
Prof. Dr. Turgut YİĞİT Dr. Öğr. Üyesi Dr. Salih KAYMAKÇI
Prof. Dr. Turhan KAÇAR Dr. Öğr. Üyesi Özlem SİR GAVAZ
Prof. Dr. Mustafa ADAK

Hititoloji (Hittitology)

Prof. Dr. Aygül SÜEL
Doç. Dr. Hasan PEKER

Mısırbilim (Egyptology)

Doç. Dr. Hasan PEKER

Arkeojeofizik (Archaeogeophysics)

Prof. Dr. Selma KADIOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Dr. Fethi Ahmet YÜKSEL

Arkeojeoloji (Archaeogeology)

Prof. Dr. Yusuf Kağan KADIOĞLU

Arkeometalurji (Archaeometallurgy)

Prof. Dr. Ünsal YALÇIN

Arkeozooloji (Archaeozoology)

Prof. Dr. Vedat ONAR Doç. Dr. Levent ATICI

Arkeobotanik (Archaeobotanic)

Doç. Dr. Evangelia PIŞKİN

Antropoloji (Anthropology)

Prof. Dr. Yılmaz Selim ERDAL Doç. Dr. Ömür Dilek ERDAL
Prof. Dr. Ayla Sevim EROL

Sosyoloji (Sociology)

Prof. Dr. Kenan ÇAĞAN

**Kültürel Mirasın Korunması / Koruma Amaçlı Planlama
(Protection of Cultural Heritage / Protection Planning Policies and Approaches)**

Doç. Dr. Kübra CİHANGİR ÇAMUR

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Şevket DÖNMEZ	
Sunu / <i>Presentation</i>	8
Muammer İREÇ	
Temelsiz Bir Lokalizasyon Önerisi Olarak Tismurna-Smyrna Özdeşliği	11
<i>The Identification of Tismurna-Smyrna as A Fallacious Localization Proposal</i>	
Farshid IRAVANI GHADİM	
The Role of Domestic Animals in the Life of Eurasian Nomadic	
Warrior Groups in Light of Recent Archaeological Evidence	19
<i>Yeni Arkeolojik Çalışmaların Işığında Avrasyalı Göçebe/Savaşçı</i>	
<i>Toplumların Hayatında Evcil Hayvanların Rolü</i>	
Bekir ÖZER	
Pedasa'dan Erken Demir Çağ Başlarına Ait Mezar Platformları ve Urne Pithoslar	35
<i>Pedasa Platform-Graves and Pithos Urns from the Beginning of Early Iron Age</i>	
Ahmet DENİZHANOĞULLARI - Mehmet GÜRİÇİN - Hasan PEKER	
Kahramanmaraş'tan Hieroglif Luvica Yeni Bir Stel: Maraş 17	57
<i>A New Hieroglyphic Luwian Stele from Kahramanmaraş: Maraş 17</i>	
Hatice ERGÜRER	
Gövezli Tepesi Höyük Demir Çağı Seramikleri	63
<i>The Iron Ages Pottery from Gövezli Tepesi Mound</i>	
S. Yücel ŞENYURT - Atakan AKÇAY	
Topada Yazıtına Farklı Bir Bakış: Geç Hitit Döneminde Orta Anadolu'da Güç Dengeleri	95
<i>A Different Viewpoint for Topada Inscription: Balance of Power in Central Anatolian Late Hittite Period</i>	
Hülya BULUT	
Pedasa Athena Kutsal Alanı Arkaik Dönem Fayans Adak Sunuları	119
<i>Archaic Faience Votiv Offerings Found in the Sanctuary of Athena in Pedasa</i>	
Şevket DÖNMEZ	
Amasya – Oluz Höyük Ateşgedesi ve Erken Zerdüşt Dini Kutsal Alanı	145
<i>Amasya – Oluz Höyük Atashkadah and the Early Zoroastrian Sanctuary</i>	

Mona SABA	
First Evaluation of Haoma Culture in Oluz Höyük	161
<i>Oluz Höyük'te Haoma Kültürünün İlk Değerlendirmesi</i>	
Erdal POLAT	
Kentrites'ten Teleboas'a Dönüş Yolu: Anabasis	173
<i>Return Route from Kentrites to Teleboas: Anabasis</i>	
Özden ÜRKMEZ	
Kyme'de Urne Olarak Kullanılmış Dionysos - Silenus Kabartmalı Bronz Hydria	183
<i>Dionysos-Silenus Anaglyphic Bronze Hydria Used as An Urn in Cyme</i>	
Emre TAŞTEMÜR	
Antik Cam Fırınları ve Anadolu Örnekleri	203
<i>Ancient Glass Furnaces and Anatolian Examples</i>	
Hüseyin Sami ÖZTÜRK - Ezgi Demirhan ÖZTÜRK - Haralambos NİKOLAYİDİS - Adem GÜNDÜZ	
Nikaia'dan Yeni Yazıtlar VII	231
<i>New Inscriptions from Nikaia VII</i>	
TÜBA-AR Genel Yazım Kuralları	244

EDİTÖRÜN NOTU

Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi TÜBA-AR, 22. Sayısı ile birlikte 2018 yılının ilk cildini yayınlamış bulunmaktadır. Ağırlıklı olarak Kızılırmak Havzası ve Kuzey-Orta Anadolu kültürlerini tanımlayan yazıların yer aldığı 22. Sayı, Demir Çağı ile ilgili makaleler konusunda da zengin bir içeriğe sahiptir. Öntarih Dönemi (Protohistorya) ile başlayan Anadolu'nun tarihsel sürecinde Hattiler ile karakterize olan Kızılırmak Havzası ve Kuzey-Orta Anadolu'da sonraki dönemlerde Asur (Assur) Ticaret Kolonileri, Eski Hitit Krallığı, Hitit Büyük Krallığı, Karanlık Çağ, Phryg Krallığı ve Tabal Kent Devletleri ile Akhaimenid İmparatorluğu dönemlerini yaşamıştır. Kızılırmak Havzası toplumları bilinen tarihin hiçbir döneminde Batı kültürlerine yakın olmamışlar, Batıdan gelen kültürel etkileri samimi olarak benimsememişlerdir. Bölge Assur Ticaret Kolonileri Çağı'ndan itibaren (MÖ 1950) yüzünü daima doğuya çevirmiştir. Hitit egemenliğinde bile bu özelliğini koruyan bölge, Demir Çağı'nda Phryg kültürü etkisine girse de, Tabal, Kaşku, Tuhana ve Malidiya krallıklarıyla Doğu ile olan ilişkilerini kesintisiz olarak sürdürmüştür. Bu durum Akhaimenid İmparatorluğu Dönemi'nde de devam etmiştir. Bu arkeolojik ve tarihsel gerçeklikler 22. Sayıdaki makalelerin ortak noktası olarak belirmektedir.

22. Sayımızı nitelikli bir şekilde yayınlamamızda büyük emeği olan TÜBA Başkanı Prof.Dr. Ahmet Cevat Acar ile Editör, Yayın ve Danışma kurullarındaki değerli hocalarıma ve meslektaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum. 22. Sayının teknik ve bürokratik işlerini başarı ile tamamlayan Asiye Komut, Fatih Akın Özdemir ve Cansu Aktaş'a çok teşekkür ederim. Bizans ve Osmanlı arkeolojisi ile sanat tarihi konularında çok değerli eserler kaleme almış olan kıymetli hocamız Prof. Dr. Semavi Eyice'yi kısa bir süre önce kaybetmiş olmanın üzüntüsünü yaşıyoruz. Kendisini rahmet ve saygıyla anıyoruz.

Arkeolojik kazıların sonsuza kadar devam etmesi dileği ile.

Prof. Dr. Şevket Dönmez
TÜBA-AR Yayın Kurulu Başkanı

EDITOR'S NOTE

TUBA-AR, Turkish Academy of Sciences Archaeology Journal, has published the second issue of 2018 with its 22nd volume. The 22nd volume with its articles defining Kızılırmak (Halys) Basin and North-Central Anatolian cultures also has a rich content on the articles related to the Iron Age. In the historical process that started with the Protohistory of Anatolia, Halys Basin and North-Central Anatolia which characterized with the Hatti culture later lived through the Assyrian Trade Colonies, Hittite Old Kingdom, Hittite Great Kingdom, Dark Age, Phrygian Kingdom, Tabal City States and Achaemenid Empire periods. Societies of Halys Basin has never been close to the Western cultures through the history and never sincerely adopted the cultural influences coming from the west. Since the onset of the Assyrian Trade Colonies Period (1950 BC), region has always turned its face to east. Even though the region which kept this characteristic even in the Hittite sovereignty, got under the influence of the Phrygian Culture, kept its relations with the east through the Tabal, Kašku, Tuhana and Malidiya kingdoms. This situation has continued through the Achaemenid Empire Period. These archaeological and historical realities should be considered the common point for the articles in the 22nd volume.

I would like to thank Prof. Dr. Ahmet Cevat Acar, Chairman of Turkish Academy of Sciences and the esteemed mentors and colleagues of the Editorial, Publication and Advisory boards whose help enabled us to successfully publish the 22nd volume. I would also like to thank Asiye Komut, Fatih Akın Özdemir and Cansu Aktaş for successfully concluding the technical and bureaucratic work on the 22nd volume. We commemorate our esteemed mentor Prof. Dr. Semavi Eyice, whom we have recently lost, with mercy and gratitude. Prof. Dr. Semavi Eyice has written valuable works on Byzantine and Ottoman art history and archaeology.

With the wish of archaeological excavations to last forever.

Prof. Dr. Şevket Dönmez
TÜBA-AR Chairman of the Editorial Board